

“Sempre escric amb urgència i sinceritat, interrogant el llenguatge i la literatura”

Philippe Claudel (Nancy, 1962), l'autor de *Les ànimes grises* i *La néta del senyor Linh*, presenta ara *L'informe de Brodeck*, traduïda, com les anteriors, a La Magrana.

—He llegit amb sorpresa que les tres novel·les que teniu traduïdes al català, que són les que us han convertit en un autor prestigiat i d'èxit, formen un tríptic. No ho sé veure.

—El formen només en un cert sentit. Quan les escrivia no hi pensava; hi he pensat en enllestir aquesta tercera. Totes tres eren lligades per la mateixa temàtica, la guerra, que no tan sols fa destruccions visibles, sinó també d'invisibles. I en totes tres exploro l'actitud de l'home davant la guerra.

—Les formes literàries utilitzades, les estratègies, són ben diverses.

—La primera, *Les ànimes grises*, tenia l'aire de novel·la clàssica, una aparença tradicional, amb personatges i trama. Una història situada en un context històric i un espai, tot i que no era concret del tot. La segona, *La néta del senyor Linh*, era un conte, una paràbola. Dos personatges sense context, que no se sap d'on vénen ni on van, i una llengua senzilla, perquè l'objectiu és la paràbola. I aquí tenim una síntesi de les dues precedents. L'estructura és tradicional però s'hi esborra el lloc i el temps.

—Hi ha ressons de l'Alemanya nazi.

—Sí, hi ha indicis que parlen d'una Alemanya genocida, però uns altres ho desmenteixen. Finalment, la novel·la és una combinació de totes dues formes, l'aspecte tradicional de la primera i el parabòlic de la segona. Per això parlo de trilogia. Com un tríptic cristià on la figura petita és al mig. Al mig de la trilogia hi ha la novel·la més curta, *La néta del senyor Linh*.

—També hi ha diferències d'estil, tot i que la frase sempre és neta.

—La primera tenia un aspecte barroc i l'estil de la segona és senzill i clar. Aquí les imatges i les sensacions són molt importants: la por, l'olor del bosc... He treballat molt sobre la por. Volia que la gent sentís la por, l'angoixa, del personatge. La primera versió tenia 600 pàgines, però amb l'ajut de la dona la vaig reduir. Volia fer un llibre profund, però que el lector no em deixés. Havia fet descripcions massa llargues.

TINA BAGUÉ

Philippe Claudel presenta la seva tercera novel·la traduïda al català, *L'informe Brodeck*, editada per La Magrana.

—Vàreu escriure les 600 pàgines de forma intensa?

—Sí. Sempre escric amb urgència i sinceritat, però interrogant el llenguatge i la literatura, perquè vull dir les coses amb precisió, a més de crear una història. No és un llibre prefabricat. T'adones dels llibres prefabricats perquè els veus les receptes. Alguns llibres et cauen de les mans perquè l'autor ha volgut utilitzar estratègies conegudes, fixades.

—Quina va ser la primera idea de *L'informe de Brodeck*?

—La primera frase, “Em dic Brodeck i no tinc res a veure amb tot plegat.” No sé com em va venir. Em va impressionar per estranya i la vaig apuntar. És la primera vegada que ho faig. De seguida em vaig demanar per què ho diu i la novel·la n'és la resposta. El nom també em va inquietar. Fa estranger a tot arreu i em va anar bé perquè volia reflexionar sobre la situació de l'estranger de forma diferent de la del segon llibre.

—Cap relació sentimental prèvia amb el nom, cap ressò familiar, cap connotació?

—Sí que n'hi havia; la relació amb *brodar*, i el record de la mare, que sempre em deia “para de brodar”, expressió que a la meua regió vol dir “para de dir mentides, d'exagerar.”

—La novel·la és molt més complexa que no les altres dues. Hi ha més abstracció, més reflexió, més giragonses.

—Volia mostrar la complexitat del camí del pensament. Quan pensem, pensem sovint en el desordre. És difícil de tenir un pensament narratiu rectilini. Reculem, fem giragonses, i, a més, no saps si Brodeck, extenuat per l'existència, diu sempre la veritat o ho ha inventat tot. L'altre fet que fa complexa la narració és que l'he escrita com si fos el darrer llibre que escrivia, i això no ho havia sentit mai. Com si fos el cim, el teulat d'un edifici. I també és la síntesi de molts anys d'escriptura. Com si hi hagués posat totes les forces. Per això vaig dir que era la meua darrera novel·la. A més, després vaig posar-me a fer un film.

—Ja només us dedicareu al cinema?

—No. Ara torno a tenir ganes d'escriure, però passa que les idees literàries apareixen al mateix temps que els guions.

Lluís Bonada